

ज्ञलधरपद्वीमवाप्य धूमः PRAB. 12, 16. घन° KIR. 3, 24. साधुपद्वीं सेव-
स्व BHART. 2, 70. अनुयाहि साधुपद्वीम् Spr. 1031. संसारं तव निस्ता-
रपद्वी न दवीयसी BHART. 1, 68. मोक्षं der Weg zur Erlösung DBŪRTAS.
85, 9. अर्थपद्वीं गम् den Weg des Nutzens gehen so v. a. seinen Vortheil
wahrnehmen BHĀG. P. 7, 7, 9. नासाभ्येति तिलप्रसूनपद्वीम् den Weg be-
treten so v. a. nachahmen, ähnlich sein GIT. 10, 14. नैवास्माकं नयनपद-
वीं श्रोत्रमार्गं गते वा Spr. 401. ब्रूहदादीनां तु न (so ist zu lesen) च्छेत्र-
पद्वीमुपयास्यति VĀRĀHA-P. in Verz. d. Oxf. H. 58, b, 4. स्मरणपद्वीं (v.
l. स्मृतिविषयतां) ते ऽपि गमिताः so v. a. auch von denen ist nur die
Erinnerung zurückgeblieben, auch die leben nur in der Erinnerung d.
i. sind tot BHART. 3, 49. क्वास्यपद्वीं याति so v. a. wird zum Gegenstand
des Gelächters PANĀT. 252, 5. सर्वगुणानुवादपद्वीविद्योतनाचार्यकं DBŪ-
RTAS. 67, 2. पौवनपद्वीमात्रुः so v. a. in's Jünglingsalter getreten PANĀT.
87, 14. विवेकपद्वीं प्राप्य so v. a. nachgedacht habend KATHĀS. 33, 81.
वितर्कपद्वीं नैवं समीरुति so v. a. sich in Untersuchungen einlassen
PRAB. 116, 9. — b) Stellung, Amt: यापि ते पद्वीं दत्ता कृता रामेण सापि
ते R. 3, 27, 14. निज्ञां साचिव्यपद्वीं समासादयिष्यामि PANĀT. 13, 4. अमा-
त्पद्वीमाश्रित्य 26, 4. साचिव्यपद्वीसमन्वित 38, 10. सिंहस्यामात्यपद-
वीं प्रदत्ता 63, 22.

पद्वीय (पद + वीय) n. das Aufsuchen nach der Spur: पृत्नेन वाचः
पद्वीयमायत्तामन्वविन्दन्पिषु प्रविष्टाम् RV. 10, 71, 3.

पद्वृत्ति (पद + वृत्) f. der Hiatus zwischen zwei Wörtern im Satze
RV. PRĀT. 2, 9, 12, 4, 27. ÇĀNĪH. ÇR. 12, 13, 6. — Vgl. पञ्चाल°.

पदव्याख्यान (पद + व्या°) n. Worterklärung gaṇa śṛṅṅyanādi zu P.
4, 3, 73.

पदशम् (von पद) adv. Schritt vor Schritt, nach und nach, allmählich
R. GORR. 2, 87, 15.

पदश्रेणि (पद + श्रेणि) f. eine Reihe von Fusstritten, Fussspuren: मा-
र्गार° KATHĀS. 33, 113.

पदश्रीर्व (2. पद + श्रेणीवत्) n. die Füße und die Knie P. 5, 4, 77.
VOP. 6, 8. — Vgl. ऊर्वश्रीव u. ऊर्व.

पदसंज्ञिता (पद + सं°) f. = पदपाठ Schol. zu VS. PRĀT. 2, 60, 4, 165.

पदसंघात m. = पदसंघात m. P. 3, 2, 49, VĀRT. 3, Sch. पदसंघात das
Zusammenrücken der (in der Saṁhitā durch Refrainartige Wörter
getrennten) Wörter Schol. zu VS. PRĀT. 4, 174.

पदसंघातु (पद + सं°) n. N. einer Singweise LĀṬJ. 7, 9, 10.

पदसंधि (पद + सं°) m. die euphonische Verbindung der Wörter R.
GORR. 1, 3, 60.

पदसमूह (पद + सं°) m. 1) eine Reihe von Wörtern oder Versgliedern
Schol. zu GIT. 1, 3. — 2) = पदपाठ VS. PRĀT. 4, 174.

पदस्तेभ (पद + स्तेभ) Titel eines Werkes Ind. St. 1, 470. अष्टेडः, चतु-
रिडः, द्विरिडः, षडिडः पदस्तेभः und पदस्तेभम् (!), प्राज्ञापत्याश्चत्वारः पद-
स्तेभाः Namen von SĀman Ind. St. 3, 204, b. 216, a. 220, b. 241, a. 225, b.

पदस्थ (पद + स्थ) adj. 1) auf den Füßen stehend so v. a. zu Fusse
gehend: पदात्पयः R. GORR. 2, 101, 36. — 2) in Amt und Würden stehend
MBh. 5, 1899. R. 4, 18, 13. 6, 12, 7. अपदस्थ, पदे तिष्ठन् MBh. 1, 5793.

पदस्थान (पद + स्थान) n. Fussspur HARIV. 1213.

पदस्थित (पद + स्थित) adj. = पदस्थ 2. KATHĀS. 4, 119.

पदाङ्क (पद + अङ्क) m. Fussspur; °हूत der Bote der Fussspur (Kṛ-
shṇa's) Titel eines Gedichts Z. d. d. m. G. 3, 300. vollständig abge-
druckt in HAR. Anth. 401—409.

पदाङ्गी (पद + अङ्ग) f. eine best. Pflanze (s. कंसपदी) RĪGĀN. im ÇKDr.
पदाङ्गुष्ठ (पद + अङ्गुष्ठ) m. die grosse Zehe MBh. 5, 3704. — Vgl.
पादाङ्गुष्ठ.

पदाङ्गु (2. पद oder पद + अङ्गि gehend von अङ्ग) UNĀDIS. 4, 131. P. 6,
3, 52 (vgl. VĀRT. 2). m. Fussgänger, Fussknecht AK. 2, 8, 3, 34. H. 498.

— Vgl. पदाति.

पदात् m. dass. H. Ç. 106. HALĪJ. 2, 295. ÇABDAR. im ÇKDr. पदात्तान्
MBh. 6, 4711. पदात्तान्याम् HARIV. 5914. ते साश्चर्यपदाताः (Anfang des
Çloka) R. 1, 55, 7 (56, 7 GORR.). इति पदात्तयोधाश्च (Anfang des Çloka)
2, 91, 58. An den beiden letzten Stellen verlangt das Versmaass die Form
पादात्, an den beiden ersten Stellen könnte eben so gut पादा° oder
auch पदातीन्, पदाति-याम् stehen. Aller Wahrscheinlichkeit nach eine
falsche Form.

पदाति (2. पद oder पद + अति gehend von अत्) UNĀDIS. 4, 131. P. 6,
3, 52 (vgl. VĀRT. 2). 1) adj. zu Fusse gehend, zu Fusse seiend; m. Fuss-
gänger, Fussknecht AK. 2, 8, 3, 34. H. 497. HALĪJ. 2, 295. स्वयं कृ रथेन
यातीः। उपाध्यायं पदातिं गमयति P. 3, 1, 60; Sch. ततस्ते दक्षिणं तीर-

मन्वगच्छन्पदात्पयः MBh. 4, 142. 5, 2460. R. 2, 33, 5. 3, 36, 1. RAGH. 12, 84,
13, 66. पञ्चाशद्विंशत्यैश्चैव षट्त्रिंशद् पदातिभिः MBh. 3, 3031. HARIV. 5093.

R. 1, 53, 4. SUÇR. 2, 79, 10. RAGH. 7, 34. RĪGĀ-TAR. 5, 424. Spr. 200, v. l.
VET. in LA. 28, 18. MADHUS. in Ind. St. 1, 21, 7 v. u. °ज्ञान MBh. 3, 2544.

— 2) m. N. pr. eines Sohnes des Gānamegaja MBh. 1, 3746.

पदातिक (von पदाति) m. Fussknecht H. 497. HALĪJ. 2, 295. ÇABDAR.
im ÇKDr. Am Ende eines adj. comp. (f. अति): पत्तिः पञ्चपदातिका AK.
2, 8, 2, 48. H. 748.

पदातिन् (wie eben) 1) adj. mit Fussknechten versehen: (सेनाम्) पदा-
तिनीं नागवतीं रथिनीमश्चन्द्रिनीम् MBh. 5, 5703. — 2) = पदाति adj.
zu Fusse gehend, zu Fusse seiend; m. Fussknecht: पदातिनी च यानार्हौ

R. 2, 40, 40. बीभत्सुं प्रत्यपयत्त पदातिमवस्थितम् MBh. 14, 2224. 7,
7598. R. 6, 69, 48. निखर्वं च पदातिनाम् MBh. 4, 2360. क्वाश्चैव पदातिनश्च

DRĀUP. 2, 12.

पदातीय m. = पदाति Fussknecht: सादी सादिनमासाश्च पदातीयः पदा-
तिनम् MBh. 7, 7598.

पदात्ययन्त (पदाति + अयन्त) m. der Oberbefehlshaber über das Fuss-
volk Schol. zu R. bei GORR. VII, S. 341.

पदादि (पद + आदि) m. 1) der Anfang eines Versgliedes RV. PRĀT. 6,
7. LĀṬJ. 6, 10, 22. 12, 10. 7, 7, 23. — 2) der Anfang eines Wortes, Anlaut
VS. PRĀT. 1, 167. 3, 2. TAIRT. PRĀT. 2, 4. Schol. zu VS. PRĀT. 1, 90.

पदाद्यविद् HAR. 216 zur Erkl. von कृत्त्रगाएड ein schlechter Schüler.
Lässt sich in पदादि + अविद् der die Anfänge der Versglieder nicht
kennt oder in पदाद्य + विद् der bloss die Anfänge der Versglieder oder
Wörter kennt zerlegen.

पदाध्ययन (पद + अ°) n. das Studium des Veda nach dem Pada-
pāṭha AV. PRĀT. 4, 107. Ind. St. 4, 280. fg.

पदानुग (पद + अनुग) 1) adj. Jmd (gen.) auf dem Fusse folgend; m.